

EL PLA DE BAGES

Franquès
concentrado

DIARI DE MANRESA

REBACCIU I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'ARBONÉS, 15, TELEFÓN, 272

Any XVIII — N.º 10938
Dissabte, 10 de setembre de 1921

SUSCRIPCIÓ
Número solt 10 cèntims.—Atrassat, 15 cèntims.—Pago a la buxeta.—
Remittis, anuncia i reclama, a preus convencionals : : : : :

L'onze de setembre

Aniversari patriòtic

En el 207 aniversari de la caiguda de la capital de Catalunya en mans del invasor, EL PLA DE BAGES que ha lluitat sempre pels sagrats ideals de llibertat, adreça una pregària a Déu per l'etern descans dels herois que varen morir defensant la nostra Catalunya.

I en aquests moments solemniais, que tots els catalans sentim en l'esperit la força constructiva de la raça, invoquem la memòria dels nostres martirs nacionals, plens d'esperança d'aquestes joventuts que lluiten amb fé, per completar l'obra per nosaltres començada.

Catalunya tornarà a ésser!

Els seus fills ja saben tota la valor de dir-se catalans, els infants aïmen innatament tot això que té regust de catalanitat, les nostres donzelles dançen gentilment, la nostra sardana i vos parlen de la futura llibertat com d'una clara visió. Els vells, que no tenen l'ànima malmesa, els guspireixen els ulls quan senten al jovent ple d'entusiasme entonar el nostre himne nacional, i tota la terra se sent estremida freturant la vinenta llibertat.

Nota històrica

La caiguda de Barcelona

A l'entrar al segle XVIII, la Nació Catalana estava en plena decadència espiritual, vivint encara totes les funestes conseqüències que per ella va tenir el regnat de Felip IV.

Però heu's aquí que al morir Carles II sense successió, i a l'aparèixer un seu testament lliurat a favor de Felip d'Aujou, net de Lluís XIV de França, esclatà la guerra entre les forces d'aquest i de l'Arxiduc Carles qui es creia amb més dret a les corones de Catalunya i Castella.

Al rebre els Catalans les primeres afronts del Rei Felip, no respectant les seves llibertats i privilegis, es declararen partidaris de l'Arxiduc.

I la guerra va seguir els seus alts i baixos fins que a l'any 1711 l'Arxiduc va heredar l'imperi alemany.

Aleshores en totes les cancelleries de les nacions que lluitaven aliades amb Catalunya i Mallorca, es començaren els treballs per arribar a un acord que satisfés llurs aspiracions.

El dia 1er. de gener de 1712 es varen començar a Utrecht les negociacions entre els aliats i la França. Deixarem de consignar el repartiment que's feren entre elles, les nacions i parlarem de ço que la referència a Catalunya.

En els tractats suplementaris per consolidar la pau entre aquells pobles, hi havia el que els plenipotenciaris d'En Felip signaren amb la Gran Bretanya, i en quin article XIII diu: «El rei Felip V. (q. D. g.) declara que per respecte a la reina de la Gran Bretanya, no sols amnistiarà a tots els Catalans, sinó que's rego-

nerà els mateixos drets que a n'els castellans».

Més, segons el Director de l'Institut de Peterhouse, (Crambidge). Sir A. W. Ward.

«A Utrecht, els catalans, malgrat ells, varen quedar a mercé de l'hipòcrita Felip V., qui ni menys es va molestar en disressar l'odi que's professava, per la seva obstinació com deia el general anglès Bolingbroke, que fou el causant de que Anglaterra els abandonés durant el seti de la ciutat de Barcelona, doncs en el mes de març de 1714, Lord Cowper va sol·licitar de la Cambra dels Lords que s'ajudés a Catalunya i malgrat ésser-ne partidaris la majoria dels Lords, Bolingbroke ho feu fracassar, degut a la seva gran influència sobre la reina, la que va impedir que la esquadra de Wishart, que era al Mediterrani, intervingués en la lluita de Barcelona.»

El mateix autor, parlant del Seti de Barcelona, censura a n'els aliats de Catalunya, i després de demostrar que per poca ajuda que li haguessin prestat no hauria caigut, diu:

«Pel juliol de 1713, els Catalans es negaren a rendir-se incondicionalment, i exigint que's complís el darrer pacte d'Utrecht del 14 de març. Aleshores els Catalans veient que les forces alemanyes del general Harthemberg, per ordre de l'Arxiduc, pel qui ells havien lluitat tan heroïcament, es retiraven, decidiren enviar emissaris a l'Anglaterra i lluitar fins a la fi.

La ciutat de Barcelona es va defensar heroïcament, contra els atacs

de soldats molt superiors en nombre, doncs havien rebut l'ajuda de França amb un formidable exercit comandat pel duc de Berwik i per una esquadra Francesa, però aquesta fou batuda per les esquadres catalanes i mallorquines.

Per fi després d'una resistència desesperada en la nit de l'11 de Setembre de 1714, va començar l'assalt de Barcelona; els generals catalans moriren tots. El cap civil, Rafel de Casanova va fer-se càrrec de les tropes i del Sometent català, caient també heroïcament; la lluita va continuar tot el dia seguint en cada carrer i en cada casa de la ciutat.

La caiguda de Barcelona (diu A. W. Ward) ha sigut comparada, i no pas desproporcionadament, amb la de Numancia, i forma el tràgic fi de l'història d'una formidable nació d'herois.

Els sobrevivents, malalts i ferits, malgrat al pacte signat el dia 13 amb el Berwik, foren venguts com a esclaus, els homes de pro foren degollats, i les mateixes banderes dels catalans foren cremades a la plaça pública per les mans del butxi.»

Podríem donar una infinitat d'opinions tan valioses, com les tradides i de molts altres historiadors estrangers, com són el professor Adkinson d'Oxford, i el Dr. Michael de l'Universitat de Friburg i altres, que estan de banda nostra al relatar la tràgica gesta de Barcelona, però creiem suficient lo dit i hem preferit donar a conèixer l'opinió estrangera exemple del nostre ben natural exaltament.

Durán

A.

1714 - 1921

Fa més de dos segles que perdem les nostres llibertats obrint-se per l'història del nostre poble un parèntesi que encara ha de tancar-se. Convindria que tothom es referís més en el sentit transitori d'una crisi, encara que duri més de dos segles, comparant-la amb tota la vida d'un poble.

Dos segles de desenvolupar-se la nostra nació en un règim impositiu o siga anòmal no poden marcar de cap manera la seva sort definitiva. Per això les inquietuds actuals que sentim els catalans per a que sigui reconeguda la capacitat del nostre poble per a determinar la seva sort, són sentiments tant naturals que no poden ésser atacats llegitimament per cap força humana.

Diu en Prat de la Riba «Cada any la natura ens dona una imatge viva de lo que és el renaixement d'un poble. Cada any, l'hivern estronca la circulació de la vida, deixa nmes de verdor les branques, cobreix la terra de neus i de gebrades. Més la mort es aparent.»

Els segles divuit i dinou son l'hivern de Catalunya. L'esperit nacional ha romàs en aquest temps en un estat de letàrgia.

Sortosament el fet real del renaixement català cada dia més extens es l'auguri d'una primavera fecunda de llibertat.

Remembrança

Brugit funest de gents malvades avançat endins de la ciutat deixant arreu arren grabades les set estigmes del pacte.

Gent maledic en les mirades com en l'orgull desenfrénat feres que passen despietades estrocejant la llibertat.

La gran ciutat caiguda vençuda però de nou ha renascuda i ha retrobat ja el seu esperit i quan recorda instins de fera brilla en el cel de sa bandera un estel clar, dolç, infinit.

Salvador Perarnau.

Manresa, 10 de setembre de 1921

L'11 de setembre

Celebrant-se demà el 207 aniversari de l'heroica caiguda de la nostra Nació, en mans del butxi de nostres furcs i llibertats, Podiós Felip V de mala memòria, sabem que trameteran les tradicionals corones al monument del que fou Conseller en Cap de la ciutat comtal i marite de la nostra llibertat en Rafel Casanova, les següents entitats patriòtiques de la nostra ciutat:

- Juventut Nacionalista.
- Els nou «Pomells de Joventut».
- El Diari «El Pla de Bages».
- Grup Pàtri.
- Grup excursionista «Avant».
- El Casal Regionalista i l'Ajuntament en nom de la ciutat.

A càrrec dels entusiastes joves components del benemerit «Grup Pàtri» se celebra demà al matí en l'església de Nostra Dona de Montserrat una missa de Comunió en sufragi dels catalans que moriren lluitant contra l'usurpador.

En l'església de la Casa de la Caritat els Pomells de Joventut celebraran també missa de Comunió en sufragi dels herois que moriren rebutjant el captiveri.

Aquesta missa serà revestida de gran esplendor tota vegada que un selecte chor de pomellistes cantarà alguns escullits motets i el tenor Joan Farré cantarà corals de Bach, Victòria i Palestrina.

Es repartiran recordatoris de tan bell acte patriòtic-religiós a tots els assistents.

Per demà a la tarda i nit la Junta Directiva de la Joventut Nacionalista celebrarà els actes següents:

Demà, diumenge, dia 11.—Tarda, a les cinc:

I. Estrena de l'obra patriòtica en un acte, d'En Burgas,

EL DRAP SAGRAT

II. Discurs del President de la Joventut Nacionalista.

III. Parlament pel Diputat de la Mancomunitat En Ferran Valls Taberner.

IV. Poesies.

V. Lieders a càrrec del conegut tenor, En Joan Farré, acompanyat a piano pel professor En Josep Duran.

Acabarà la festa amb el cant de l'Himne Nacional.

Nit, a dos quarts de deu:

AUDICIÓ DE SARDANES

a càrrec de la cobla «La Principal del Bages».

